

Finnish Association for Infant Mental Health – Pirpana ry
Jäsenkirje II/2013

Tampereella 18.6.2013

Terveiset puheenjohtajaltanne

Hyvät Pirpanalaiset,

Kesäiset terveiset teille kaikille, toivottavasti kauniit alkukesän ilmat jatkuvat vielä pitkään ja saamme nauttia oikein kunnolla lämmöstä ja auringosta.

Pirpanan kevätkoulutuspäivä ”Kun meidän perhe hajoo” – Lapsen ja vanhemman tukeminen pikkulapsiperheiden erotilanteissa” pidettiin 13.5.2013. Koulutus onnistui hyvin ja herätti paljon mielenkiintoista keskustelua. Kiitos kouluttajille ja koulutukseen osallistuneille mielenkiintoisesta ja antoisasta koulutuspäivästä. Koulutuspäivän luennot löytyvät yhdistyksen nettisivuilta.

Toukokuun koulutuspäivän jälkeen pidetyssä Pirpanan vuosikokouksessa valittiin johtokunnasta erovuorossa olleen Kaisa Humaljoen tilalle psykiatrinen sairaanhoitaja Pirjo Kotkamo Vantaalta. Löydätte jäsenkirjeestä Pirjon esittelytervehdyksen. Yhdistyksen sihteerinä jatkaa edelleen Liisa Alarto, joten tulette jatkossakin saamaan Liisalta yhdistyksen asioihin liittyvää postia. Vuosikokouksessa päädyimme pitämään yhdistyksen jäsenmaksun 25 euroa vuodessa. Jäsenmaksut postitettiin teille toukokuussa. Jos jäsenmaksu on epähuomioissa jäänyt maksamatta, niin toivoisin, että maksaisitte sen lähiaikoina. Jäsenmaksut kun ovat yhdistyksen toiminnan kannalta tärkeä tulonlähde ja niiden avulla voimme jatkossakin järjestää teille mielenkiintoisia ja mahdollisimman edullisia koulutuksia.

Koulutuksista puheen ollen, syksyn koulutuspäivän ohjelma on jo melkein valmis. Koulutus nimeltään ”Isä vauvan turvana – isien kokemuksia ja kohtaaminen isä-lapsi suhteen hoidon perustana” pidetään pe 27.9.2013 Karjalatalolla. Merkitkää päivämäärä varatuksi jo kalenteriinne. Tarkemman ohjelman lähetämme teille elokuun alkupuolella.

Pirpanan emoyhdistyksen WAIMH:in (World Association for Infant Mental Health) toimisto sijaitsee Tampereella Kaupin kampuksella. Toimiston henkilökunta, toiminnanjohtaja Päivi Kaukonen, apulaistoiminnan johtaja Kaija Puura ja sihteeri Minna Sorsa edustavat järjestöä erilaisissa pienten lasten mielenterveysyön tapahtumissa maailmalla. Jatkossa tulette saamaan jäsenkirjeeseen mukana WAIMH:in toimiston terveisiä Pirpanalaisille. Tämän jäsenkirjeen lopusta löydätte Kaija Puuran mielenkiintoisen Japanin matkakertomuksen. Jatkossa välitämme myös teille sähköpostitse luettavaksi WAIMH:n neljä kertaa vuodessa julkaistavan jäsenlehden ” Perspectives in Infant Mental Health”.

Ensi kesäkuussa WAIMH:in 14. maailmankongressi pidetään Edinburghissa. Kongressissa on hyvä mahdollisuus päästä tapaamaan pienten lasten mielenterveystyön alalla työskenteleviä kollegoita ympäri maailmaan ja kuulemaan mielenkiintoisia esityksiä. Abstraktien jättöaika päättyy 15.9.2013. Lisätietoa kongressista löydät osoitteesta <http://waimhcongress.org/>

Mukavaa ja rentouttavaa kesää teille kaikille ja nähdään syyskuussa!

Reija Latva
Pirpana ry:n puheenjohtaja

Johtokunta esittäytyy, vuorossa psykiatrinen sairaanhoitaja Pirjo Kotkamo

Hei pirpanalaiset!

Nimeni on Pirjo Kotkamo ja olen psykiatrinen erikoissairaanhoitaja Vantaalta. Elämäkokemusta minulla on viiden lapsen uusperheen äitiydestä sekä kahden lapsenlapsen mummoudesta. Olen valmistunut Helsingin diakoniaopistosta v.1986 sairaanhoitajaksi ja omaa erikoisalaani etsiessä päädyin Lastenlinnan lastenpsykiatrisen poliklinikan työjakson innoittamana erikoistumaan, pääaineenani mielenterveystyö-psykiatrinen sairaanhoito. Erikoistumisen jälkeen seurasi kahdenkymmenen vuoden työjakso aikuispsykiatriassa, mielenterveystoimistossa (myöhemmin psykiatrian poliklinikalla) sekä psykiatrian päiväosastolla. Kolme vuotta työnkierrossa päiväosastolla motivoi minut hakeutumaan psykoterapiakoulutukseen (ET ryhmäanalyysi), josta valmistuin v. 2004. Perhekeskeiseen ja lapset huomioivaan työtapaan aikuispsykiatriassa minut on ohjannut ryhmäinnostuksen lisäksi perhekeskeisen työn sekä Lapset puheeksi ja Toimiva perhe -koulutukset. Myös omien lasten aikuistuminen antoi aikaa opinnoille ja syksyllä valmistuinkin Itä-Suomen yliopistosta hoitotieteen maisteriksi pääaineenani preventiivinen hoitotiede. Viimeisen kolmen vuoden opintojen ajan olen työskennellyt Vantaalaisessa Hyvä mieli -hankkeessa kehittäen lapsiperheiden mielenterveyspalveluja neuvoloissa sekä päivähoidossa. Erityisesti isien kohtaaminen ja isien masennuksen hoito on ollut lähellä sydäntäni. Pro gradu - tutkielmani on valmistumassa aiheesta ”Isien kokemuksia masennuksestaan perheen odottaessa lasta”. Vapaa-aikanani, minä ikuinen opiskelija, harrastan liikuntaa, hoidan puutarhaa, luen, matkustelen ja nautin lastenlasten seurasta.

Pirjo Kotkamo

Terveisiä WAIMH:in toimistosta - WAIMH Central Office, associate executive director Kaija Puura

Pirpanan emojärjestö WAIMH toimii aktiivisesti pienten lasten mielenterveyshuollon hyväksi kaikkialla maailmassa. Järjestön presidentin Miri Kerenin lisäksi myös Tampereen toimiston henkilökunta edustaa järjestöä muiden terveydenhuollon järjestöjen kongresseissa ja alueellisissa pienten lasten mielenterveyshuollon tapahtumissa. Tänä vuonna minut apulaispääjohtajan asemassa oli kutsuttu luennoimaan Japaniin Osakaan ja Tokioon.

Osakaan minut olivat kutsuneet sosiologian professori Mutsuko Takahashi, ja luentoni aiheena oli, miten Suomessa tutkitaan ja hoidetaan seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi joutuneita pieniä lapsia. Paikalla oli 50 tämän vaikean aiheen parissa työskentelevää työntekijää. Japanissa kysymys on vielä erittäin hankala, sillä paikallisessa kulttuurissa ajatellaan vahvasti ilmiön esiintyvän vain länsimaissa, ja rangaistavaksi teoksi sikäläisessä rikoslaisissa nimetään ainoastaan alle 13-vuotiaan lapsen väkivaltainen raiskaus. Vaikuttavaa oli nähdä, kuinka laaja-alaisesti pienten lasten oikeusturvaan parannusta haluavia ammattilaisia oli läsnä: juristeja, gynekologeja, pediatreja, lastenpsykiatrian työntekijöitä ja perustasolla työskenteleviä hoitajia. Osakaan on noin vuosi sitten perustettu Sachiko-keskus seksuaalisen hyväksikäytön uhreille. Keskuksessa lapset ja aikuiset naiset tutkitaan, ja heitä autetaan saamaan hoitoa ja konkreettista apua rikosilmoituksen teossa. Syytteen nostaminen ja tuomion saaminen seksuaalirikoksista on Japanissa todella vaikeaa, ja Sachiko-keskus tekeekin arvokasta työtä käytännön ja asenteiden muuttamisessa auttaessaan lapsia ja naisia.

Tokiossa tehtäväni oli luennoida pienten lasten mielenterveyspalveluista Suomessa siitä näkökulmasta, mitä voisimme antaa Japanille ja myös toisin päin, mitä meidän olisi syytä oppia heiltä. Paikalla oli hieman isompi, noin 100-henkinen yleisö. Japanilainen perhekulttuuri on läpikäymässä pitkää murrosta, sillä syntyvyys on ollut jo pitkään laskussa lähinnä sen vuoksi, etteivät nuoret aikuiset, lähinnä naiset, pysty yhdistämään työ- ja perhe-elämää mielekkäällä tavalla. Työsidonnaisuus on edelleen voimakas, työpäivät pitkiä ja asuminen etenkin suurissa kaupungeissa kallista. Paikalla olleet nuoret isät kertoivat joutuvansa lähtemään töihin lasten vielä nukkumaan ja kotiin he pääsevät palaamaan vasta lasten mentyä nukkumaan. Suomalainen perhepolitiikka joka nykyisin pyrkii tukemaan molempien vanhempien osallistumista lasten hoitoon ja kasvatukseen herätti monenlaisia tunteita yleisössä. "Teillä on kuin Muumilaaksossa!" oli yhden äidin kommentti. Meillä vanhemmuuden tukemisella on pitkät perinteet: itse opin esitystä tehdessäni, että jo vuonna 1917 säädettiin, että äiti voi jäädä kotiin kolmeksi viikoksi synnytyksen jälkeen, ja äitiysavustuksesta säädettiin ensimmäisen kerran vuonna 1938. Neuvolan ja päivähoidon tarjoama tuki perheille on sekin jotain, josta Japanissa toistaiseksi vain unelmoidaan. Niiden puolesta kannattaa laman ja säästöjenkin aikana taistella.

Meillä siis monet asiat ovat hyvin. Japanista toisin meille takaisin kunnioittavan, kohteliaan suhtautumisen toisiin ihmisiin, niin lapsiin kuin aikuisiinkin sekä kyvyn luoda ja arvostaa kauneutta arkipäiväisissä esineissä. Leivoksia ei olisi millään raatsinut syödä, saati avata kaupassa pakattuja paketteja. Me ehkä kaipaisimme myös hiukan lisää ilmiötä nimeltä "amae". Sana tai käsite tarkoittaa kahden ihmisen välistä kiintymystä, jossa kumpikin tarvitsee toista. Meidän itsenäisyyttä ja yksin pärjäämistä ihannoivassa kulttuurissamme terveellistä välillä tunnustaa, että myös tarvitsemme toisiamme.

Kaija Puura, associate executive director
WAIMH Central Office